

פרשת מטות- מסעי < 21 > כ"ז תמוז התש"ע

גילוי דעת

בדרכו

שר הרווחה ונכדו של הרב הראשי, יצחק (בוז'י) הרצוג, מספר מה הוא עושה כל ערב שבת. אחד על אחד

בדרכים

הרב דב ליאור, הרב אריה שטרן ואבי קנטרוביץ' מציבים תמרור: לא לרצוח בשגגה

הרב מנחם בורשטין על חסרונו של הרב אליהו
הרב דני אלינר מזהיר מסכנות ה'שופינג'
ושירות לכוחות 5 שנים אחרי

פי באה נחלתנו אלפינו מעבר הירדן מארצה מסות ל"ב, י"ט

אבי קנטרוביץ < תנועה כהלכה

לכליאת זרה ויהדות

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

תאונות חזיתיות

התאונה החזיתית המחרידה בה נהרגה תהילה מלאכי ז"ל, אם לשלושה ילדים, בכביש דו סטרי ליד ביר זית, מחייבת אותנו לחזור, לשנן ולבצע את הכללים הנכונים בנהיגה בכביש מסוכן (דו סטרי).
אסור לנו להשלים עם תוצאות מחרידות של תאונות.
תשתית לא בטוחה יכולה להרוג, אך לא חייבת להרוג. אמנם חייבים לטפל בתשתיות לקויות, וכביש דו סטרי מסוכן ועלול לגרום לתאונה, אך אין חובה שתהיה תאונה בכביש כזה.

כמעט הכל תלוי בנהג.
נהג עייף, שותי או מסומם מועד לגרום תאונה ונהיגתו מסוכנת ומסכנת - מקומו אינו על הכביש.

נקפיד שלא לנסוע בכביש דו סטרי אלא אם אין כביש חד סטרי חלופי באזור.

נעלה לכביש דו סטרי בידיעה כי אנו נמצאים בכביש המסוכן ביותר, כאן אני יכול להיות נהג מצוין, ערני ומרוכז בנהיגה ולאחוז בשתי ידיים את ההגה, ועדיין להיות מעורב בתאונה בגלל הנהג הנוסע מולי ועובר לנתיב הנסיעה שלי.

אנו לא יודעים מיהו הנהג הנוסע בנתיב הנגדי. האם הנהג עייף, שותי או הרכב לא תקין ועוד. אין לסמוך כלל על הנהג בנתיב הנגדי.

בכל מקרה כאשר אנו עולים על כביש דו סטרי נדליק אורות מעבר (נמוכים) גם בקיץ באמצע היום.

נשמור על ערנות וכוונות - אנו נמצאים בכביש מסוכן ביותר. נצפה מצבים ונחפש את ההזדמנות הראשונה לברוח מכביש מסוכן זה לכביש חד סטרי.

נצמד לשול הדרך - שדה הראייה יגדל, ובשעת אמת נוכל לרדת לשול הדרך מבלי להיכנס ללחץ.

נוריד מהירות - לפחות 10 קמ"ש פחות מהמהירות המרבית המותרת באותו הכביש.

כדאי להבהב באורות מדי פעם להגברת ערנותו של הנהג בנתיב הנגדי.

אדם מאמין נוהג לחומרא

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של **תנועה כהלכה** מסובסדות ע"י **קרן אביה** 09-7745758, 054-4836343

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:

בשבוע שעבר, נהרגו בכבישי ישראל 6 בני אדם

סה"כ בששת החודשים האחרונים, נהרגו בכבישי ישראל 196 בני אדם

גליון 21
פרשת
מטות-מסעי
כ"ז תמוז תש"ע

תמונת שער:

כי באה
נחלתנו אלינו
מעבר הירדן
מזרחה
מטות ל"ב, י"ט

התמונה צולמה ע"י נחום לאור
במסעו לגדה השנייה של הירדן

בכל שבוע תתפרסם, בעז"ה, תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. **אתם מחמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת דברים**
למייל: gdaat@pisrael.com
לציין עבור תמונת שער. עפ"י התקנון

הגיליון מוקדש לרפואת התינוקת
נועה רבקה בת רעות עדי שתח',
ולרפואת מאי בת לילך שתח'.

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 7:10 תל אביב: 7:28 חיפה: 7:22
צאת השבת < ירושלים 8:31 תל אביב: 8:34 חיפה: 8:35

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע ז"ל
הפקה ופרסומות: פרסומי ישראל ושות'

לפרסום, מודעות והנצחות: ורד כהן-חדד

gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916

עריכה: עפר מעוז

עיצוב: תמי כהן, עדי זרובבלי ומורן ארונשטם
תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד
© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'.

■ נא לא לקרוא בשעת התפילה

■ נא לשמור על קדושת הגליון

■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

המעוניינים

לפרסם במדור זה

את פעילותם בנושא זהירות בדרכים
מוחמנים לשלוח אלינו מידע
על הפעילות והפועלים למייל:

zehirut@pisrael.com

**שלא ישאר
רק הריח...**

למי שחיינו לנגן...

* עפ"י התקנון

● הרמוניה, פיתוח שמיעה, קצב, תזמור, אלתור, הלחנת שירים, תולדות המוסיקה, קורס ייחודי במוזיקה יהודית, בית מדרש יוצר, שיעורי נגינה ופיתוח קול פרטיים ועוד

● חדרי חזרות, פסנתרים, מערכות תופים, מגברים וציוד מתקדם

● אווירה דתית, קמפוס ירוק, מעונות ליחידים ולזוגות צעירים וגם בריכה וחדר כושר

מסלול הלחנה ועיבוד

מסלול ביצוע

מנהל אקדמי: דניאל זמיר
מנהל בית הספר: איציק ויס
ראש צוות ההיגוי: הרב מרדכי ורדי

**עשרות תלמידים שחיים מוזיקה כמוכם
כבר נרשמו למזמור - עכשיו הזמן להצטרף!**

המוזיקה זורמת לכם בדם? יודעים לנגן או לשיר? במזמור, בית הספר למוזיקה בגבעת ושינגטון, תקבלו הזדמנות להפוך כישרון למקצוענות. גם אתם יכולים ללמוד עם המוזיקאים המובילים בארץ וליצור מוזיקה ישראלית יהודית ואוטנטית - משלכם!

מבחי קבלה
אחרונים
יתקיימו ביום רביעי
י' באב/21.7

מזמור

בית הספר למוזיקה
גבעת ושינגטון

היחידה ללימודי תעודה
גבעת ושינגטון

שלוחה 2
1-800-280-281
www.mizmor.org.il

גילוי דעת

נדר לה'

הרב יעקב אריאל - רב העיר רמת גן

יחזמה אנושית. התורה נתנה כוח עצום בידי האדם להקדיש המועל בהקדש חי. אדם יכול להקדיש כראות עיניו, אולם זאת בתנאי שיש מקור חיצוני לו שממנו הוא יונק את סמכותו. הוא יכול להמשיך קדושה, להתפיס קדושה, לסעף קדושה, אולם לא יש מאין, אלא רק יש מיש.

האדם המודרני מיחס לעצמו ריבונות מוחלטת. הוא מתקשה לקבל תפיסת עולם מורכבת זו. הדמוקרטיה היא רצון העם. האוטונומיה היא רצון האדם. לכאורה אין לשום גורם חיצוני זכות להתערב בשיקולי האדם. ולא היא. האדם הוא יצור שנברא בצלם, לא הוא שיוצר את עצמו בצלמו. ה' ברא אותו בצלם אלוהים. אכן האדם הוא אוטונומי, בתנאי שיכיר בכך שהוא אוטונומיה שלו היא אלוהית. אין סתירה בין השניים, אך גם לא נתק בניהן. לא האדם מקור המוסר. לא הוא מקור התרבות. האדם גם הוא ככל מקור מים נובעים שללא ברכת שמים הם יבשים.

ארץ ישראל עם ישראל ותורת ישראל הם עצמים אפרוריים שאין לאף בשר ודם זכות לשנותם. ניתן להוסיף על הארץ, אפשר לצרף גרים לישראל, אפשר לתקן תקנות ולנדור נדרים ברוח התורה, אולם את עקרונות היסוד לא ניתן לשנות. את מקור הסמכות אי אפשר לנתק.

רק משום שה' אלוהים ותורתו אמת, נדרשת מהאדם שנברא בחותם האמת דרישת אמת: 'ככל היוצא מפיו יעשה' ■

המועדים תלויה במידה מסוימת בידי אדם. ישראל הם המעברים את השנים ומקדשים את הזמנים. הנדר הוא צעד נוסף - הוא מסור כולו בידי האדם. בהמשך לדבריו, נוסף שביכולת האדם להוסיף תוספת קדושה על קדושת השבת, זאת ע"י תוספת השבת ויום טוב לפני זמן כניסתם ואחרי שעת יציאתם. לדעת חלק מהפוסקים זהו מדין נדר.

אדם יכול להקדיש

כראות עיניו,

אולם זאת בתנאי

שיש מקור חיצוני לו

שממנו הוא יונק

את סמכותו

הנדר, שהוא רצון וולונטארי של האדם לאסור על נפשו, חל רק בהתפסה. נדר יכול לחול רק כאשר האדם ממשיך מקדושה קבועה איסור פרטי. קדושת הקורבן נקבעת על ידי התורה, אולם האדם הוא המקדיש את הבהמה. איסור קורבן יש לו בסיס תורני, אך האדם עושה מעשה מצידו שמקדיש את הקורבן. הנדר כולו

בפרשתנו מופיעה בקשת בני גד ובני ראובן, שרצו להתנחל בצד המזרחי של הירדן לפני שעם ישראל קידש את הצד המערבי. הבעיה עם בקשתם לא הייתה רק מוסרית של 'אחיכם יצאו למלחמה ואתם תשבו פה', עובדה היא שבני גד ובני ראובן גילו נכונות לשמש חלוצים לפני המחנה. הבעיה היא גם הלכתית ואמונית.

ארץ ישראל מקודשת, אולם התורה הטילה על עם ישראל לקדש את הארץ גם על ידי מעשה אדם. קדושה ראשונה וקדושה שנייה. יש סדר לקדושות. ארץ ישראל המערבית מקודשת מזו המזרחית. ראשית על עם ישראל לקדש כל את הצד המערבי ורק אחר כך להרחיב את הקדושה לארץ ישראל המזרחית.

לכן, בני גד ובני ראובן היו רשאים להתנחל בצד המזרחי רק לאחר גמר ההתנחלות בצד המערבי. הרצון להפוך את הסדר מצביע על גישה פסולה ביחס לארץ ישראל. גישה צרכנית במקום גישה ערכית. החול קודם לקודש. צרכי האדם ושאיפותיו האישיות קודמות לערכי התורה. הדבר מחדד את השאלה מי קובע מה היא ארץ ישראל: האדם או ה'. בני גד ובני ראובן אמרו: 'נחנו נעבור חלוצים לפני בני ישראל'. משה רבנו תיקן אותם: 'לפני ה'.

פרשתנו פותחת בפרשת הנדרים. מה עניין פרשת נדרים לכאן, מיד לאחר פרשת המועדות שבפרשת פנחס? השם משמאל' מסביר: קדושת השבת קביעה וקיימא, נקבעת כולה מלמעלה מאז בריאת העולם, אך קדושת

המיקום
גוש עציון,
10 דקות מירושלים

הקהילה
חילונים
ודתיים

הבית
חד משפחתי
110 מ"ר

תקוע

תמר: 054-5988839
מרכז מידע אמנה: 1-800-260-240

www.amana.co.il

דעת תורה

נוהגים - לברך

הרב דב ליאור - ראש ישיבת ניר קרית ארבע

מירידה בהערכה ובכבוד שרוחשים לחיי אדם. צריך שהמחנכים יעבירו לתלמידיהם שכל נהג עוסק בדבר שדורש אחריות ותשומת לב. בכל יום אנו שומעים על תאונות קשות וקטלניות. זו כמעט מכת מדינה. יש לחנך לנהוג בזהירות ובתשומת לב, ומי ייתן ונגע תאונות הדרכים ירד מעלינו ■

פעם שאלתי אדם, האם בעבר היה יכול להתרחש מצב, בו הסוס של שמעון יתנגש חזיתית בסוס של ראובן, הוא ענה שזה לא היה יכול לקרות משום שלסוסים יש שכל, והם לא יתנגשו האחד בשני. לצערי היום קורה מצב ששתי מכוניות, בהם נוהגים אנשים ברי דעת מתנגשות אחת בשנייה חזיתית. הדבר נובע

בפרשנותו אנחנו קוראים על דינו של אדם שהרג בשוגג את הנפש, שהכפרה שלו היא לגלות לעיר מקלט. לצערנו הרב, בתקופתנו רבים המקרים של רוצח בשוגג, בתאונות הדרכים הרבות. מדי יום אנחנו שומעים על תאונות, פצועים והרוגים. נשאלת השאלה, האם היום על האדם שנסע ברכב לברך הגומל על כך שניצל מפגעי הדרך.

בתלמוד מוזכר שהולכי מדבריות מברכים הגומל. נחלקו בעניין זה חכמי צרפת וספרד האם מדובר דווקא בהולכי מדבריות או בכל אדם שעבר דרך מסוכנת.

על פי שיטת חכמי אשכנז רק ההולכים במדבר חייבים לברך הגומל, שכן במדבר השומם מצויה הסכנה שאם נקלע האדם לצרה אין לו ממי לבקש עזרה. לעומתם טוענים חכמי ספרד שכל הדרכים בחזקת סכנה, ועל כן כל אדם שסיים את דרכו צריך לברך הגומל. אלו ואלו מודים שהחוב הוא רק כשסיים את כל מסלול מסעו, ולא על כל תחנה שעבר בדרך.

בעבר אנשים חששו

מסכנות של ליסטים וחיות,

היום, לצערנו הרב, אנו

חוששים מאנשים הנוהגים

בחוסר אחריות

בימינו, המצב הקשה הוא שכל הדרכים בחזקת סכנה - פשוטו כמשמעו. בעבר אנשים היו צריכים לחשוש לסכנות של ליסטים וחיות, היום, לצערנו הרב, אנו חוששים מאנשים הנוהגים בחוסר אחריות ולא נוסעים בזהירות מספקת. איני חושב שזה במזיד אבל זה בוודאי בשוגג. לכן, נכון שאלו שנשארו בחיים יכירו טובה לה' ויברכו הגומל. אמנם, כשם שאדם שהפליג ממקום למקום לא מברך אלא בסוף מסלול הפלגתו כך צריך להיות גם היום. אנשים נוסעים במהלך השבוע לעבודה, ללימודים או לסיידורים אחרים, נכון שבשבת, כשנגמר המסלול של השבוע, יברך כל אדם הגומל. לכן, הנהגתי בקהילתי, ולדעתי כך צריך לנהוג בכל הקהילות, שמדי שבת אחד העולים לתורה יברך הגומל, ויתכוון בברכתו להוציא את כל השומעים, ואלה יענו אמן ויכוונו לצאת ידי חובה.

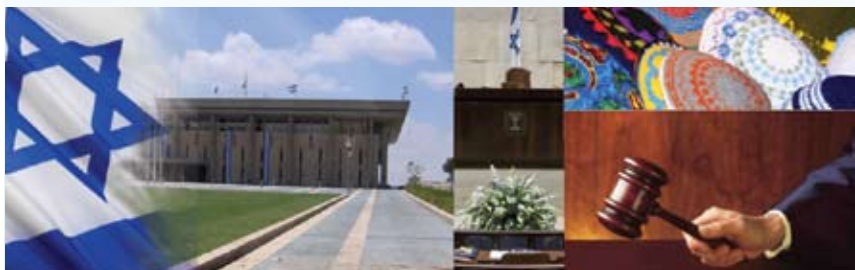

מכללה אקדמית לחינוך

מכללת אורות ישראל

מיסודן של מכללת מורשת יעקב רחובות ומכללת אורות ישראל אלקנה

הוראת אזרחות - הזדמנות ואתגר

ר"מ, מורה

במסגרת התוכנית הייחודית להרחבת הסמכה לאזרחות, מכללת אורות ישראל קמפוס רחובות (מורשת יעקב) מציעה לך הזדמנות לרכוש מקצוע מרתק, חיוני ונדרש. אז אם אתה רוצה להשפיע, אם אתה מבין שדווקא ממקום של תורה ניתן לחנך לחזון של מדינה יהודית ואם אתה מעוניין בשעות הוראה במקצוע נוסף, **מקומך איתנו!**

בין המרצים:

רבנים מרכזיים, מומחים בתחום מדעי המדינה, המשפט ויחסים בין לאומיים, ח"כים ופעילי ציבור, אנשי תקשורת ומדע.

בין הנושאים בתוכנית:

■ שאלות דת ומדינה ■ סוגיית סירוב פקודה ■ יחסי חברה וצבא ■ שאלת החירות והשוויון ■ הויכוח על בית המשפט העליון והחוקה ■ והכל מתוך רוח לאומית ותורנית

הלומדים בתוכנית ישתתפו בסדרת סיורים ברחבי הארץ בהם יכירו את החברה הישראלית ואת מורכבותה

סיורים מיוחדים ■ לימודי אחה"צ מרוכזים ביום ג' ■ החזר שכ"ל לזכאים

לפרטים: אופיר - 052-4239713

משרד: 08-9485612, פקס: 08-9485654

ofir-a@macam.ac.il

www.orot.ac.il

בסיני, עליו נאמר בתורה: "המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". בהמשך הכרוז קובע רבנו שסיני הוא ההתחלה של כל ארץ הקודש. את דבריו הוא מבסס על רש"י בפרשת מסעי ועל דברי 'הכחזרי' והגר"א.

עם כל זאת, ידוע שלא כל הפוסקים כוללים את כל שטח חצי האי סיני בתוך גבולות הארץ. מכל מקום, גם הפוסקים הללו מודים, שחבל ימית, רצועת עזה וגוש קטיף נכללים בגבולות הארץ, ואסור לסגת מהם בשום פנים ואופן.

רבנו עודד את תלמידיו להתנגד בכל תוקף לפינוי ימית. אף שמצבו הגופני היה כבר קשה מאוד, הוא רצה לעזוב את מיטת חוליו בבית החולים ולהשתתף בעצמו במאבק למניעת הנסיגה. פחות מחדשיים לפני פטירתו, כתב רבנו לאנשי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני: "לכבוד כל יקירינו המתאמצים למען שמירת שלמותה של ארץ חיינו הקדושה לכל ישראל - כולי אתכם בכל פעולותיכם... חזקו ואמצו... כחללית רבן של ישראל הגר"א מוילנא, כי סיני היא ארץ-ישראל".

עם כל הכאב, ממשלת ישראל בסופו של דבר קבעה עובדות בניגוד לדעת תורה. אכן, פינוי ימית, ושנים אחרי כן הגירוש מגוש קטיף, לא הביאו ל'שלום' המקווה. הם גרמו דווקא תוצאות הפוכות - בעקבותיהם ספגו פיגועים קשים, הפגזות טילים על ערי ישראל, ואף נאלצו לצאת למלחמה. נתפלל כולנו, שהקב"ה יקיים בקרוב את דברי רבנו שכתב, שמתוך ימי בין המצרים, נזכה ל'נחלה בלי מצרים' בקרוב ממש ■

הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל. נחלה בלי מצרים

על הפרק התביעה שניסוג מסיני, ועל כך חלק גדול של הכרוזים שפרסם, עוסק בשטחים בדרום הארץ.

בספר "להלכות ציבור" מובאים בין היתר דברים שכתב הרב צבי יהודה באותם ימים. את התכנית לנסיגה אפשרית מחבלי ארץ-ישראל הוא מכנה "תכנית שגעונת", ואלה דבריו:

"מדעזעתי לראות היום בגליון 'הצופה', שכאילו נסיבות מדיניות בטחוניות ריאליות הכריחו לקבל תכנית שגעונת של חיתוך ארץ חיינו ומסירת חלקיה לנכרים, חלילה. כל זה שקר וכזב. ארץ ישראל, הכוללת כל חלקיה וצדדיה וגלילותיה היא ארץ חיוניותנו, כדברי מרן הרב בתחילת ספר אורות... וחיוניות איננה ניתנת למסחר של משה ומתן קיומי חלילה".

בין חלקי ארץ-ישראל, שרבנו קורא לה ארץ חיוניותנו, הוא כולל את: "אדמת קודש סיני". רבנו מציי, שראשית ההתגלות של הקב"ה למשה רבנו בסנה התרחשה

בפרשת מטות מספרת התורה על התיישבות השבטים ראובן, גד וחצי מנשה בעבר הירדן וברמת הגולן. עבר הירדן והגולן נכבשו על ידי בני ישראל בפיקודו של משה רבנו, כבר בפרשת חקת. בפרשת מסעי מפורטים גבולות ארץ ישראל המערבית, שנתחלקה לתשעה וחצי השבטים האחרים.

במדרש רבה על הפרשה (כ"ג, ג') נאמר: "אלה מסעי - למה זכו לכתב בתורה כל המסעות האלו? על שקיבלו את ישראל, ועתיד הקב"ה ליתן שכר, דכתיב: 'שושון מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת, פרוח תפרח ותגל'... ומנין שהמדבר עתיד להיות יישוב? שנאמר: 'אשים מדבר לאגם מים... אתן במדבר ארז שיטה והדס ועץ שמן'... ונאמר: 'אף אשים במדבר דרך, בישימון נהרות'".

אחרי מלחמת ששת הימים, בה הכניע הקב"ה את אויבינו תחתנו ונתן לנו, בין היתר, את רצועת עזה ואת מדבר סיני, התחלנו לראות את התגשמות הדברים הללו - המתיישבים בחבל ימית ובגוש קטיף הוכיחו, שאפשר להפוך מדבר לגן פורח.

לצערנו, בכסלו תשל"ח, החל משא ומתן בינינו לבין המצרים, שבסופו נחתם ההסכם המחפיר - הסכם הנסיגה מסיני. בתקופה בה התנהלו הדיונים לקראת חתימת ההסכם, מחה הרב צבי יהודה נמרצות על עצם קיום הדיונים. בסדרת כרוזים יצא רבנו נגד הרעיון הנואל, שהועלה בדיונים, ליצור 'אוטונומיה' ערבית, אותה כינה בשם 'אנטומיה', ועל המחשבה לתת לערבים שטחים כלשהם משטחי ארץ-ישראל. באותם חודשים עמדה

**חדש!
יצא לאור!**

פרסומי ישראל ושוחר

משמיע ישועה

ספרו החדש של שמחה רז
ושל הרב שלום קליין והילה וולברשטיין על דמותו של
הרב **צבי יהודה הכהן קוק** זצ"ל

ספר מרתק, גדוש בסיפורים מרגשים על אישיותו הרבגונית של הרב, התלמיד חכם, הצדיק והמנהיג הדגול, מי שהיה הדמות הדומיננטית בציבור הדתי לאומי מהקמת המדינה, דרך בניית עולם התורה הציוני ועד מפעל ההתיישבות

בהוצאת: אור עציון,
ספרי איכות תורניים
המכון התורני
ע"ש ר' יצחק וחנה סטרוביץ'

הספר מוקדש לע"נ
אביה יהושע ז"ל
גולדברג

להזמנות - אור עציון, ספרי איכות תורניים: 08-8502822 • machon@oretzion.com

גילוי דעת

6

גילויאלירה

במהרה יבא אלינו
הרב מנחם בורשטין - ראש מכון פוע"ה

**במלאת שלושים לעלייתו לגנזי מרומים של מרן הראשון
לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל, הרב מנחם בורשטין,
תלמידו המובהק, מספר על דמותו הייחודית של מורנו ורבנו.**

כאשר אתה נמצא על הר גבוה נראה לך הדבר טבעי. רק מבט קטן אל תחתית ההר נותן לך איזשהו רושם על גובהו. אבל כשאתה מתרחק מההר ואתה רואה אותו מעט מרחוק, אתה פתאום אומר לעצמך: אוי, איך לא שמתי לב שהייתי בהר כה גבוה.

שלושים יום מאז פטירתו של מורנו ורבנו, הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, הוא טווח של זמן שאתה מספיק להתפעל ולהתרשם איזה הר של אש קודש היה בתוכנו. את גדלותו של הרב אליהו ראינו בכל עת בחייו, והזמן שעבר רק ממחיש את גודל האבדה. ענוותנותו של הרב הייתה כל כך טבעית שאפשרה לנו בכל עת להרגיש שאנו בניו.

"פעם שאלתי את הרב עד מתי כוחו המיוחד של הסנדק לברך? הרב ענה לי מיד: "עד הברית הבאה", חזרתי ואמרתי לרב: "הרב, לא לכל אחד יש שנים שלושה סנדקאיות ביום...", מיד חיפש הרב תשובה אחרת. התייחסות זאת מבטאת את כוח הענווה שהיה פשוט אצל הרב על אף מעמדו הגדול.

כשהיינו צריכים את הכתפיים הרחבות של הרב להקל במקרה מורכב ומסובך הייתי אומר לו: "כבוד הרב, הרב גיבור (הוא לא אהב לשמוע את זה) לא לכולם יש כוח, הרב מוכרח למצוא כאן דרך להקל". הרב היה משפיל מבטו בצער, למשמע המילים "לא לכולם יש כוח", ואז היה שוחה בים הסוגיות והיה מוצא דרך לפתרון הבעיה.

אחד הדברים המיוחדים בגישתו החינוכית של מו"ר היה כושר האצלת סמכויות. הרב בנה דור של רבנים ונתן להם גב מתמיד כדי שיוכלו להיכנס לעולם הפסיקה. זכורני שהרב היה מקפיד להיות זמין לשאלותינו מהמכון בכל שעה כדי שנגיש ביטחון להשיב לציבור הרחב. במסגרת זו הרב גם התייחס לכל מפעל ולכל יום עיון חשוב שערכנו.

במהלך שנים רבות יצא לי לברר את נושא התכלת לציצית ולמקדש, ופעמים רבות הראיתי לרב את החלזונות ואת השיטות השונות בנושא. אף שהרב סבר שתשבי יתרץ לנו קושיות ובעיות, ואז נדע מהי התכלת האמיתית, מאוד עווד את עבודתי בנידון, וראה בהתעסקות בתכלת אחד מסימני הגאולה.

כאשר סיימתי את דברי אמר הרב פתאום: "הרב בורשטין, אינך מסביר נכון". כמובן שהשתתקתי, והרב נתן את הסברו: "מה שקורה שהסגולות מעיפה צבע על הטרף, והטרף נכנס לבלבול קשה איזו תכלת העיפו עליו, האם זו שיטת רדזין או הרב הרצוג או שיטה אחרת, ומתוך כך מצליח לטרף אותו...".

השבוע כש באתי לבית משפחתו של הרב, עלתה שם השאלה בין כל הנמצאים, מה נעשה עכשיו שאיש האלוקים כבר איננו איתנו? חושבני, ש"כולנו הרב אליהו" וכפי שאמרה שם הרבנית: כל אחד צריך לקחת איזו הנהגה טובה, סיפור שחוזה או שמע על הרב והרגיש שהוא מתחבר אליו, ולקבל על עצמו הנהגה זו לזכותו ולעילוי נשמתו של הרב. על ידי כך נמשיך את דרכו של ענק זה שזיכנו הקב"ה ושחל אותו בדורנו ■

לפני שנים רבות נערך כנס בנושא המקדש והנושא היה התכלת, והמארגנים הזמינו את מורנו ורבנו הרב אליהו להעביר שיעור בכנס, וזכיתי גם אני להעביר שיעור באותו מעמד.

להבהרת הנושא הכנו תערוכה המציגה את החלזונות השונים. אף על פי שבעבר כבר הראיתי לרב את הממצאים השונים, מתוך שרצה לעודד אותי בא לבקר בתערוכה ואני התכבדתי לתת הסבר הסברתי את מחלוקתם של האדמו"ר מרדזין, הסובר שמקור התכלת הוא הדיונון המעיף צבע כאשר הוא נקלע למצוקה ויצר מסך המסתיר אותו מהמאיים לטורפו, והרב יצחק הרצוג, הסובר שמקור צבע התכלת הוא הסגולית. הסברתי שהסגולית היא מעין חלזון שעל מנת להשיג מזון כאשר הוא נתקל בטרף מתאים הוא מעיף עליו חומר מטשטש (בצבע סגול כחול, שצבע זה לדעת הרב הרצוג הוא התכלת) וכך הוא מצליח להשיג את מזונו.

תורת הנגלה

גבר גבר

הרב צוריאל וינר - ראש בית המדרש 'רעוא'

הצד השני במטבע האחריות. כשהתורה מעניקה סמכות לאדם על הזולת, זהו דרך שלה לומר שיש לו אחריות כלפיו.

הסוג השני של הנדרים שבעל מפר אלו נדרים בדברים שבינו לבינה. נדרים כאלה עלולים לפגוע במרקם הזוגי, ליצור ריחוק ובסופו של דבר לפרק את הבית. בתוך סמכות הבעל להפר נדרים שכאלה, טמונה אחריות הבעל לתקינות הזוגיות. כשבני הזוג אפופים כעס ועלבון, רוח התורה וחז"ל היא, שעל הגבר מוטלת האחריות לצאת מעמדת 'צד במריבה' ולהיות זה שיזום את השבת השלום וחיוק הזוגיות. סמכותו מביעה את אחריותו הגדולה.

בשאלת יסוד זו, 'על מי להתאמץ יותר' לא צריך לחפש את השוויוניות, האחריות היא בידי האיש וכך גם הסמכות לממשה. כאן גילתה לנו התורה מהי בעיניה 'גבריות' ■ ערך: הרב נתנאל לוי.

להפר כל נדר, אלא רק שני סוגים בלבד: נדרי עינוי נפש, כמו להימנע מלאכול דבר מה, דברים שבינו לבינה, המשליכים ומעייבים על הזוגיות.

בואו נתבונן בהלכה זו. נדרי עינוי נפש עלולים לפגוע בבריאותה של האשה או בהרגשתה ולהסב לה סבל. אפשר רק לדמיין מה עשוי להיות המניע לנדר שכזה. מכל מקום, התורה מלמדת אותנו שאחריות גדולה מוטלת על הבעל לדאוג לרווחתה הגופנית והנפשית של אשתו. אחד הכלים העומדים לרשותו לממש אחריות זו, הוא היכולת להפר נדרי עינוי נפש שלה. מובן מעתה למה מסכת נדרים מופיעה אחרי מסכת כתובות. מסכת כתובות עוסקת בהתחייבויות של הבעל כלפי אשתו בקיום וטיפול מערכת היחסים בנישואין. מסכת נדרים מופיעה אחריה כהמשך טבעי לה.

ככלל, דרכה של תורה היא, שסמכות משקפת אחריות. סמכות אינה עניין כוחני העומד בפני עצמו, אלא היא

זה לא נעים אך תופס את כולך. מי בכלל מחפש אותן, אבל איכשהו כולנו מוצאים את עצמנו בתוכן. מריבות, זהו שם הביצה התובענית, גם בחברה גם בזוגיות. כשיש מתח בין בני זוג, מתפתחת מהר דינאמיקה של מערבולת רגשות, עלבון, התעקשות ורחמים עצמיים. אין מריבה ללא שני צדדים, שניהם אחוזים בסערה עד מעל לראש. על מי מוטלת האחריות לצאת מעמדת 'צד בסכסוך', להושיט את היד, ולגלות אחריות לאהבה?

אני יכול ללמוד על אחריות זו מפרשיית הפרת נדרים בפרשתנו, מכך שבעל מפר נדרי אשתו. תחילה נרשה לעצמנו לשאול, שאלה שצפה מיד אצל כל מי שערך החירות יקר לו: מה פתאום לבעל יש סמכות לבטל את דברי אשתו, למה יש לו זכות ווטו על רצונותיה של אשתו לידור נדרים? נעמיק את השאלה: מה כח זה אומר לגבי מערכת היחסים בין בני הזוג?

במסכת נדרים לימדנו חכמים, כי אין בסמכות הבעל

קנאות לשם שמים

חידושי בן ציון

במאמרו משבת שעברה, מתאר הרב צוריאל וינר דילמה בה הוא מצוי ביחסו לדמותו של פנחס. קטונתי מלהשיג על דבריו אולם מנקודת מבטי כיהודי פשוט הדברים נראים אחרת בהבנת פרשיית פנחס וזמרי כולה.

לדעתי, פנחס לא "מצטייר כגבר... שפעל על דעת עצמו" כלשון הרב וינר, פנחס נתפס כממשיך דרכו של שבט לוי אשר היה היחיד להיענות לקריאתו של משה רבנו "מי ל-ה' אלי" בחטא העגל, ומיד בא הציווי "הירגו איש את אחיו" כדי לעצור את החטא הנורא בו נפל ישראל.

ההצמדה בין פנחס לבין החשש מ"אנשים חדורי אידיאלולוגיה מוסרית לא מרוסנת" אינה נכונה, שכן כל מהותו של פנחס היא ריסון עצמי של החשש מפני עשיית צעד אמיץ שעלול להיות מאד לא מקובל על עם ישראל ואף מסוכן עבורו, צעד שהיה לפנחס את

תגובה למאמר 'מיתו הקנאים'

של הרב צוריאל וינר משבוע שעבר

אמר להן הקב"ה הניחו לו, שכן אוהב הוא ה' את כל אשר אוהב את עמו ומוכן למסור נפשו בשביל הצלת אחיו בני ישראל.

ואם עדין חסרה לנו ראייה חותכת וברורה לשבח ומועלתו העצומה של פנחס ומעשהו, מה לנו יותר מברכת ה' אליו "הנני נתון לו את ברכתי שלום". פנחס ממונה לכהן הגדול, אין הוא שנוי במחלוקת ומעשיו אינם טעונים בירור כי אם למידה. אמנם נכון, פנחס יחיד ומיוחד היה, ובמדרגתו הייחודית קיים את אשר עליו נאמר "הלכה ואין מורין כן" כיוון שרק יחיד סגולה כמותו זכאי לקנאה כזו הבאה מתוך אהבה גדולה.

פנחס, מראשיתו ועד אחריתו, כולו מלא אהבת ישראל ומתוכה יוצא הוא למעשה נועז וקדוש זה, ובסופו של תהליך יושב "פנחס זה אליהו, וכתב זכריותיהן של ישראל".

כל התירוצים ואת הצידוק המוסרי מדוע לא לפנות אליו, הרי משה רבנו היה עד לחילול ה' הנורא שעושה זימרי בחוצפתו עזת הפנים, ואם גדול העם שותק מי הוא פנחס שיקום ויוציא לפועל את ההלכה שמשה לימדנו, "הבועל ארמית קנאים פוגעים בו"?

הקו הברור שמשתמע מדרך הצגת הדברים בתורה וכך גם המנגינה החדה שמופיעה בגמ' בסנהדרין לא מותירים מקום להתבלבל. התלמוד אינו מסייג כלל את הצדק ההלכתי העומד מאחורי מעשה הגבורה של פנחס ולהיפך, משבח אותו על שכשראה שאין חכמה ואין תבונה נגד ה', קיים בעצמו "במקום שאין אנשים היה איש" והרג את נשיא שבט שמעון אשר בפיו רוממות חוצפה וחילול ה'.

ממשיך התלמוד ומספר שכשבא פנחס להתפלל לפני הקב"ה שתיעצר המגיפה ניסו מלאכי השרת להודפו,

ויאמר מרדכי

קובץ דרשות מפי הרב מרדכי אליהו זצ"ל

שני עשורים של דרשות סביב מעגל השנה, שיחות לנשים ודברי זיכרון, לוקטו לספר ייחודי החובק את עולמות הרוח והמעש. ויאמר מרדכי - מזכרת-עד לדמותו ולתורתו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל.

ליקט וערך: הרב מאיר טויוז

להשיג בחנויות הספרים ובטלפון: 050-4131207

בכלל יסוד בהנהגת העולם, כלל יסוד הקובע כי - **שלא היה מתנתן מן הקב"ה אלא חוטפין אותה להם** - אדם יכול להגיע למעמד שאינו שלו, יכול הוא לזכות בממון, עמדה, בן זוג ותפקיד שלא עבורו יועדו, אך אין הוא יכול להחזיק בהם לאורך זמן. את השאלה כיצד אדע מה מיועד עבורי מותר המדרש פתוחה, מחד סומך הוא על תחושתנו האישית ומאידך מבטיח הוא כי טעויות בתחום זה ממילא אינן שורדות.

בעיני המדרש הסיבה השנייה לנפילת אדם ממעמדו קשורה לשימוש אותו הוא עושה בהצלחתו. גם אם הצלחתך אכן עבורך נועדה, יכול אתה לאבדה במו ידיך בשימוש שאינו הולם. בני ראובן וגד זכו למקניהם העצומים בזכות, שלל מלחמה היה המקנה ממלחמות עבר הירדן, אלא בגלל ששיבשו עדריהם את דעתם היו שבטי ראובן וגד הראשונים לאבד את נחלתם ולהעלם מנופי ארץ ישראל ומנין שבטיה -

וכן אתה מוצא בבני גד ובני ראובן שהיו עשירים והיה להם מקנה גדול וחבבו את ממונם וישבו להם חוץ מארץ ישראל לפיכך גלו תחלה מכל השבטים שנאמר: "ויגלם לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה" ומי גרם להם על שהפרישו עצמם מן אחיהם בשביל קניינים מנין - ממה שכתוב בתורה ומקנה רב היה לבני ראובן וגו'.

ידע הציבור ויזהר ■

גיבורים ועשירים אשר נסק כוכבם בשמי ההיסטוריה היהודית והעולמית ובאחת דרך, כבה ונפל - **שנו רבותינו: שני חכמים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מעובדי כוכבים - אחיתופל מישראל ובלעם**

גם אם הצלחתך אכן עבורך נועדה, יכול אתה לאבדה במו ידיך בשימוש שאינו הולם

מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם. וכן שני גיבורים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם - שמשון מישראל וגלית מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם. וכן שני עשירים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם - קרח מישראל והמן מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם.

באמצעות הבאת דוגמאות הן מההיסטוריה היהודית והן מההיסטוריה העולמית מבהיר המדרש כי מדובר

ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד... ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה המקום מקום מקנה... ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדיך... אל תעברנו את הירדן: (במדבר ל"ב א, ה)

כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו (ירמיהו ט', כ"ב)

ומתנות אלו, בזמן שאינן באין מן הקב"ה סופן להפסק

ממנו. (מדרש במדבר רבה כ"ב, כ"ה)

בחיים פוגשים אנו פעמים רבות אנשים שהתנפצו ממרומי האולימפוס החברתי אל קרקע המציאות והיו לאבק, אנשי שם שצללו מאיגרא רמא לבירא עמיקתא. עשירי עולם שכל נכסיהם הושקעו אצל משקיע נוכל ובן לילה היו כלא היו. חכמים, פרופסורים, וחוקרים עטורי פרסים שתורותיהם, מחקריהם ומעמדם הופכים פגי תוקף עקב התפתחות המדע, הידע והתרבות העולמית. גיבורי מלחמה נערצים ההופכים בזקנתם או בפרישתם לחיים הפוליטיים לשברי כלי אשר אין חפץ בהם. מדרשנו מנסה להתמודד עם השאלה מדוע? מדוע מתעלל הקב"ה בבני אדם אלה, בכך שמרימים לבנה מרומים ומנפצים בבת אחת? אם לא היו ראויים מדוע נסקו? ואם נסקו על מה התרסקו?

לשאלה זו מציג מדרשנו שתי תשובות, הראשונה ארוכה ומפורטת והשנייה קצרה וכואבת. על סמך הפסוק בירמיהו מביא המדרש דוגמאות לחכמים

על דעת

כמו כן מצינו בשו"ת יחוה דעת שכותב על חיילי צה"ל שהרגו את האויבים בפעולה מבצעית שלכל הדעות יכולים אף הם להמשיך לשאת את כפיהם, ומתוך דבריו אתה למד שגם הריגת גויים פוגמת, אם לא נעשית לצורך בטחון.

לאור זה נראה שצריך ללמוד מפרשה זו על החובה הנדרשת להקפיד מאד על נושא הזהירות בדרכים, שכן כלי הרכב יכולים להיות כלים קטלניים והדברים ידועים.

המסקנה היא שצריך לנסוע כחוק ואז אם ח"ו קורה משהו אפשר יהא לקבוע שהנהגה קרוב לאונס, אבל כשנוסעים שלא כחוק נחשבים על פי ההלכה כקרוכים למזיד, וכאמור מציאות זו אינה נוגעת רק לאדם הפרטי כי אם לכלל כולו ■

כל רוצח

הרב אריה שטרן - ראש מכון הלכה ברורה

בפרשת השבוע אנו מוצאים שהתורה מאריכה מאד בעניין מצוות ערי המקלט לרוצחים בשגגה. זו אף אינה הפרשה היחידה העוסקת בכך, שכן כבר בפרשת משפטים מדובר על הרוצח שצריך לנוס לעיר מקלט, ושוב בפרשת ואתחנן נאמר כאילו באופן חגיגי: "אז יבדיל משה וגו', ובפעם נוספת בפרשת שופטים: "שלוש ערים תבדיל לך בתוך ארצך".

לכאורה יש מקום לשאלה מדוע התורה מאריכה כל כך בנושא הזה, אבל כשנתבונן נמצא שהפרשיות האלה מתחברות תמיד לבשורה של הכניסה לארץ, ומכאן ניתן להבין שהתורה באה ללמד ולהדגיש את הצורך בניקיון מוחלט בשטח הזה משפיכות דמים, כאחד מן התנאים ליכולת עמידתנו וקיומנו בארץ.

על החומרה הגדולה שהתורה מייחסת לכך אפשר גם ללמוד ממה שאומרת הגמרא במסכת ברכות (ל"ב) על

נהלך ברגש

הרב דני אליני - ר"מ כשיבת הסדר אור עציון

שטטות

שאלה > לקראת חופשת בין הזמנים רציתי לשאול את הרב מספר שאלות לגבי איך ראוי לנהוג בתקופה זו. בטרם בואי לשיבה, במהלך החופשות היינו נוהגים מספר חברים להיפגש ולהסתובב בעיר או בקניון. האם יש בצורת בילוי זו פגם?

תשובה > מדמה לי שיש לעשות אבחנה ברורה הקשורה במטרת המפגש שלכם.

אם אתם קבוצת חברים יוצאים לקניון מתוך מטרה ממוקדת לרכוש דבר מסוים הבעיה פשוטה מאוד. אולם, אם נודה על האמת, בדרך כלל המטרה היא עצם ההסתובבות, שוטטות בעלמא, סתם כדי 'להרוג את הזמן'.

יכולה קבוצת בנות (תורנית או לא) להיפגש יחד, להיכנס לחנויות, למדוד בגדים, סתם כדי לראות איך הבגד נראה. כמו כן, יכולה קבוצת בנים (תורנית או לא), להיכנס לחנויות ספורט ממותגות, וליהנות מהמדידה של נעל ספורט ממותגת, סתם כדי להרגיש את הנעל, ולהתרגש מהזכות שנעל זו עולה על רגליהם. אם תופעות אלו מתחוללות רק לעיתים רחוקות, נחא, ברם, כאשר זהו הבילוי המועדף יש כאן התחברות לתרבות רדודה.

ראשית, כל תרבות ה'שופינג' איננה תרבות המתאימה לחוננו. בוודאי שכל אחד מאתנו שמח לרכוש דברים חדשים, אולם כשמקום הבילוי הוא החנויות אין הדבר ראוי. כל מי שנוכח לקניון יודע שבכל קניון תמצא את אותם חנויות (אגב, גם בחו"ל), של אותם מותגי ענק. ההסתובבות המוגברת במקומות אלו הופכת את האדם לכלי שרת בידי אותם חברות, לבזבזן כספים סדרתי

וגורמת לו לאמץ סולם ערכים מעוות. יש מי שאומר שהבעיה הגדולה של מאה השנים האחרונות היא השעמום. דווקא בשנים אלו, בהם התפתח העולם בצורה שלא תיאמן, נותר בידינו כמויות זמן אדירות, בלתי מנוצלות. תרבות הקניונים היא רק דוגמא אחת מיני רבות לבטלה שאין מאחוריה דבר.

אינני חושב, שיש בעיה כלשהי במנוחה ומרגוע. ההיפך הוא הנכון, דווקא בחופשה עליך להקפיד לנוח היטב ולמלא מצברים. אולם, מנוחה אין משמעותה בטלה אין סופית, גם מנוחה צריכה לימוד כיצד לעשותה בדרך הראויה.

חז"ל לימדו אותנו אמת גדולה אך פשוטה - "הבטלה מביאה לידי שעמום והשעמום מביא לידי חטא". כאשר אין מטרה, אדם נמשך פעמים רבות מבלי ששם לב לרגשות ולמקומות לא ראויים.

עלי להצביע בפניך על בעיות נוספות בהסתובבות בעלמא. ההליכה בקניון אינה כהליכה ברחוב, הקניון איננו סתם רחוב סתמי, לקניון אנשים מתלבשים ומרגישים שהגיעו למקום בילוי בעצם הימצאותם בקניון. ההסתובבות שלך עם חבריך מכניסה אותך למעגל זה, ומעמידה אתכם בניסיונות שאין סיבה להיכנס אליהם. גם המוסיקה והאווירה הכללית לרוב אינה מתאימה.

אין סונתי שאסור להיכנס לשם, אבל עליך להגדיר מראש את כוונותיכם, ולא להסתובב כדי לראות ולהיראות.

אז איך בכל זאת ממלאים בתוכן את בין הזמנים? נמשך לעסוק בכך בעז"ה בשבוע הבא ■

זהו, בשבוע הבא אארוז את הש"ס ואת שאר החפצים ואחזור מהשיבה הביתה לקראת גיוסי לצה"ל במחזור הגיוס הקרוב. כבר חודשיים שאני רץ אחרי סדר ערב, עושה שכיבות שמיכה כל בוקר, ולומד הלכות צבא בסדר הלכה.

אני לא חושש מהמשמעת, מהזמנים, מה'דיסטנס' או מהקטע הזה שאומרים לך לרוץ ולחזור תוך 15 שניות. אין לי גם יותר מדי חששות משמירת ההלכה בצבא. אני יודע איך לבנות עירוב מבזנ"טים (אם כי אני לא בטוח שאני יודע מהו בזנ"ט...), קניתי משניות כים שאוכל ללמוד כמה משניות כל יום, ואני מתגייס עם מחלקת בני"ש כך שאני לא דואג לתפילה במניין. סך הכל אני מוכן ומזומן וחדור מוטיבציה.

ובכל זאת, יש דבר אחד שמטריד אותי ולא נותן לי מנוח. בדיוק לפני 5 שנים ראיתי את צה"ל מגייס למשימה שונה לגמרי מזו שאני מתגייס למענה. כשהייתי שם על הגג בכפר דרום, ראיתי את חיילי צה"ל, לבושים אפודים

זה לא משנה, בעיני, כמה רגישות הייתה בנחישות שלהם, התמונה הזאת שצה"ל וההתיישבות עומדים זה מול זה נחרטה בליבי, והשאירה בו צלקת

כחולים, מבצעים את ההחלטה האומללה על הגירוש מגוש קטיף. זה לא משנה, בעיני, כמה רגישות הייתה בנחישות שלהם, התמונה הזאת שצה"ל וההתיישבות עומדים זה מול זה נחרטה בליבי, והשאירה בו צלקת. כעסי אינו על החיילים, אלא על כך שאת המשימה הפוליטית הזו ביצע צבא ההגנה לישראל.

אני מתגייס בלב שלם לצה"ל. אצהיר יחד עם כל חברי שאני מוכן להקריב את חיי למען המולדת, אך יחד עם זאת, איני מוכן להקריב את אמונותי ולהחריב את ההתיישבות בה אני מאמין. איני חושב שהדבר יפגע בצה"ל, להיפך, אני חושב שצה"ל צריך להיות מורכב מחיילים חדורי אמונה, שלא מוכנים לוותר על עקרונותיהם.

בעוד כחודש אלבש בגאווה את מדי צה"ל, ואזכה בעזרת ה' להיות חלק מהמערך הגדול ששומר על מדינת ישראל. שם אני רוצה להיות, ולא בשום מקום אחר ■

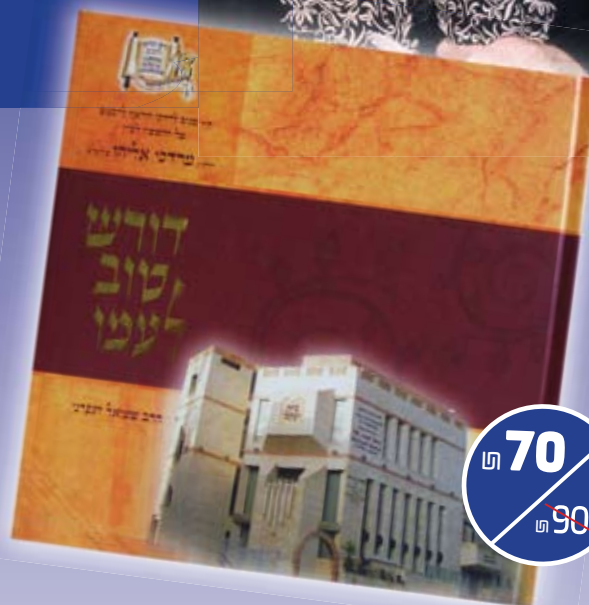
שירות כל החרויות

רק להקריב את חיי

אזהבים את הרב לומדים את תורתו הולכים בדרכו

חדש!

70
90

אביהם של ישראל / הרב שמואל אליהו
הספר מלקט סיפורים על הרב מרדכי
אליהו זצ"ל שנשמעו ב'שבעה', לפי
סדר הפרקים של "מסילת ישרים".
תורה, זהירות, זריזות, נקיות, וכו' עד
קדושה, רוח הקודש ותחיית המתים.
הוא נכתב כדי שגם אנחנו נוכל לקחת
בו חלק. שנוכל גם אנו לעלות במסילה
העולה מעלה מעלה.

דורש טוב לעמי / הרב שמואל זעפרני
בספר מופיעים תולדותיו, מעשיו, הליכותיו
ונפלאותיו בקודש של מר"ן הראשון לציון
הרב מרדכי אליהו זצ"ל.

לפרטים והזמנות: אריאל - 054-5684298
לאיסוף מרכז מירושלים: יצחק - 050-4112608

הרבנות הראשית אני חושב שמעמדה הולך ונשחק אל מול כוחות אנטי ציונים הקיימים במערכת, ולכן אנו רואים הקצנה בלא מעט דברים. רואים את זה בעיקר בנושאי גיור ואישות, דבר שלא מסייע לקירוב לבבות. אני רוצה להדגיש שיש לי כבוד לשני הרבנים הראשיים, ושנכון לשמור על מעמדה של הרבנות כגוף עצמאי שיש לו את המעמד ההלכתי שלו.

מצוקת דיור אנחנו נמצאים במשבר חמור מאוד, ואני מוטרד שאנו מייצרים גטאות של עוני. אני אישית תומך במתן מענקים לרכישת דירות לזכאים בנגב ובגליל, ובעתיד גם במרכז הארץ. אני חושב שיש גם להתערב בשוק האשראי המוכון לרכישת דירות.

כיפה מדי שיש אני הולך לבית הכנסת עם כיפה סרוגה לראשי, אני אדם מסורתי השומר על המסורת בדרכי שלי. ביקרתי היום בפנימיית נרדים בעוד, פנימייה שהוקמה על ידי בוגרי הציונות הדתית, נכנסתי לחדר ואמרת: "אן, המפד"לניקים כאן". מנהל הפנימייה השיב לי, והשיב נכון: "אל תשכח שגם אתה מפד"לניק". סבתא שלי הרבנית הרצוג הקימה את "אמונה", אני בעצמי בוגר ביה"ס התיכון הדתי צייטלין בתל אביב, ויש לי הרבה כבוד לציבור הכיפות הסרוגות. לצערי במאבקם על ארץ ישראל הזניחו קצת את משנתם החברתית.

אליטה משפחתי מורכבת מאנשים מעורבים שאכפת להם מהציבור בכללותו. אני בכלל לא רואה משפחות אליטה ששולטות בפוליטיקה. אפשר לדבר על משפחות שיש להן ריכוז יתר בכלכלה. סבא שלי, הרב יצחק אייזיק זצ"ל, היה הרב הראשי לישראל, אבא שלי, חיים הרצוג, היה אלוף בצה"ל שנכנס לחיים ציבוריים משם, ואני התחלתי את הקריירה שלי רק לאחר שהוא פרש ממוסד הנשיאות. חטבתי עצים ושאבתי מים עד שהגעתי לאן שהגעתי.

העבודה מצבה של המפלגה קשה. יש לה את המשנה הנכונה מבחינה חברתית למדינת ישראל, מבחינת הלכידות החברתית ומבחינת ההתמודדות עם אתגריה של המדינה. שינוי מצבה של המפלגה מחייב שינוי דרמטי בתוכה, ואני מאמין שהרגע הזה יגיע, והוא לא רחוק.

בוז'י אמא שלי, אורה, היא ילידת מצרים, ושפת האם שלה היא צרפתית. כנראה נולדתי תינוק מאד חמוד, שזה לא דבר אופייני לתינוקות. אימי חיברה את המילה בובה בעברית, ביחד עם ז'וז'ו, שזה בצרפתית בובה, ומשני השמות יצא בוז'י ועד היום זה נדבק בי... כך אנשים מכירים אותי. במקרים רבים אני מקפיד לציין ששמי הוא יצחק, ואצל המחמירים אני אפילו יצחק אייזיק על שם סבי הנערץ, הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג זצ"ל.

העבודה? בכלל אמרו לו שהוא מפד"לניק
< הרבנות הראשית? לצערו מעמדה
מידרדר < הטיפול במפונים? האצבע
המאשימה הופנתה לבירוקרטיה

שר הרווחה והשירותים
הציבוריים, יצחק (בוז'י)
הרצוג, כבר מזמן לא רק הבן
של... או הנכד של... מדבר
על עמותות, על יחסי הון
שלטון ועל אנטישמיות

השבוע צוין יום פטירתו של
הרב הראשי לשעבר, הרה"ג
יצחק אייזיק הלוי הרצוג זצ"ל.
הרב הרצוג היה תלמיד חכם
עצום, ואף היה מעורב בהצלחת
ובהעלאתם ארצה של ניצולי
שואה רבים.

ועדת מצא קודם כל, אני רוצה לציין שמשדר הרווחה זכה למחמאות בנושא הטיפול במפונים, גם מדו"ח מבקר המדינה, וגם ההתייחסות לשירותי הרווחה היא מאד חיובית כפי שעלה בעדויות בוועדה. משרד הרווחה עשה עושה ויעשה כל שניתן על מנת לסייע למשפחות ואני נותן לכך גיבוי מלא. הוועדה הצביעה בעיקר על התופעה הישראלית של בירוקרטיה מוגזמת ומיותרת שמשביתה אותנו.

עמותות חלקן היו קיימות עוד לפני קום המדינה - ארגונים כדוגמת: אמונה, ויצ"ו, נעמת והג'וינט. לכן המגזר השלישי על עמותותיו הרבות הוא שותף נאמן וטוב למשרד הרווחה. הוא משדר מקצועיות ואמינות, ואני גאה שעזרנו לו גם השנה בתקופת משבר. כמובן שחשוב לפקח עליו ולהבטיח את מתן השירות הטוב ביותר. הם קבלני משנה של המשרד, שותפים, ספקים ולא מעט פעמים גם יחמים רעיונות יפים.

פעמונים אני מכיר ומוקיר את העמותה על פועלה הרב. משרד הרווחה והשירותים הציבוריים גם הוא לא רק 'מחלק דגים' אלא מנסה מאד גם 'ללמד את האנשים לדוג'. לאחרונה, למשל, יצאנו במרכז חשוב בתחום האימוץ אישי, העצמה וליווי אישי של אנשים שנקלעים למצבי משבר. אני מאוד מעריך את כל הפעילויות שעוסקות בנושא הזה. לדעתי המפתח האמיתי להוצאת אנשים ממעגל העוני טמון בהעצמה וביכולת לשלב אותם בתעסוקה.

הון שלטון אני לא מבין מה הקשר בין מקום עבודתי הקודם לאיזה מעורבות של הון שלטון. כבר לפני שבע שנים, אני אישית, עזבתי פרקטיקה משגשגת כדי לשרת את הציבור. יכולתי להרוויח במגזר הפרטי לפחות פי עשר ממה שאני מרוויח היום. אני סוציאל-דמוקרט בנשמה ומשנתי ופועלי מוכרים וידועים לכל. המפלגה מאמינה בצורך בסיוע לאדם העובד למחיתו, לפרנסתו ולטובת ילדיו וחניוכם.

שחיתות יש חששות ויש תחושות קשות של שחיתות ושל קומבינה. אני לא חושב שהתמונה היא שחורה משחור כפי שמציירים אותה. התופעה קיימת במיוחד במערכת הפוליטית העירונית בה יש השקה גוברת בין הון שלטון. אלו תופעות שחייבים לעקור אותן מהשורש.

אנטישמיות לצערי האנטישמיות באמת מתעצמת. מה שאנו רואים היום, גם במשט ובכלל בעולם, זהו קוקטייל של גורמים מוסלמים וארגוני שמאל קיצוני החוברים ביחד לקואליציה הזויה ומסוכנת שמערבבת בין אנטישמיות ואנטי ישראליות.

נוער זה"ב

במסגרת לימודי זה"ב באולפנת "צביה" בת ים, יצרו בנות כיתה ח' כרזות בנושא זה"ב כשבסוף התהליך נערכה תחרות בין הכרזות, עפ"י הקריטריונים של העברת מסר וביצוע יפה. במקום הראשון זכו מעיין פרגיאן ונעמה דהרי, ובמקום השני זכו תחיה בלומרט ושלילת מגנזי. הכרזה הזוכה תעטר את מערכות השעות שיחולקו ע"י העירייה לכל תלמידות בית הספר.

למקומות, היכון, צא!

בין התאריכים כ"ח באב ל"ז באלול ייערכו בקמפוס היחידה ללימודי תעודה בגבעת ושינגטון קורסים מרוכזים למדריכי שחייה, ג'ודו, חדר כושר, התעמלות ספורטיבית, כדורסל מחול אירובי ועוד. הקורסים ייערכו באווירה תורנית, כשהחלקים המעשיים בקורסים ייערכו בהפרדה. הלימודים בתנאי פנימייה הכוללים 3 ארוחות ביום ולינה בקמפוס המכללה.

לפרטים והרשמה: 1-800-280-282 (שלוחה 2),

או באתר היחידה ללימודי תעודה: www.washington.ac.il/teuda

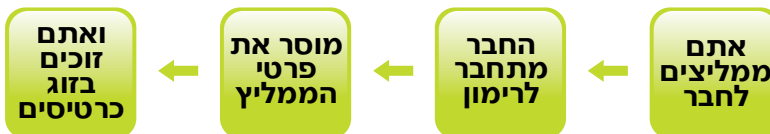

מועד בפריסום

מבצע ללקוחות רימון, חבר מביא חבר!

מצרפים חבר לאינטרנט רימון

ומקבלים זוג כרטיסי כניסה ללונה-פארק או לסופרלנד מתנה!

בכפוף לתנאי המבצע. ללקוחות פרטיים ועסקיים עד גמר המלאי.

אינטרנט רימון. ספק האינטרנט שלי.

אינטרנט רימון, ספק האינטרנט היחיד המאפשר חוויית גלישה פתוחה ובטוחה באינטרנט.

אינטרנט רימון מה שטוב באינטרנט

פשוט וקל לעבור לרימון:

1-800-222-234
www.neto.net.il

גילוי לב

kaki k2k

סיימתי את התיכון, אתם יודעים כמה לא היה לי קל, ואני יודע שגם לכם זה היה קשה. כמה פעמים אבא ישב איתי ולמד איתי לפני מבחנים, מתכונות ובגרויות ואחר כך כשמיגע הציון נראה כאילו לא למדנו בכלל. אני זוכר את זה עוד מהיכרות הראשונה, מהמבחנים הראשונים. כשרק התחלתי להבין שיש לי בעיה. יותר מאוחר נתנו לזה גם שמות מקצועיים, ליקויי למידה ומילים ארוכות באנגלית. אבל בתור ילד קטן אני זוכר בעיקר את העיניים שלכם העצובות בשבילי.

תמיד שידרתם לי שיש לי חשיבה מיוחדת, מקורית. שאני ילד מיוחד עם איכויות שאין לכל אחד. הבעיה היא בעולם אמרתם תמיד, כולם רוצים נורמאלי, לא מיוחד לא שונה. אבא תמיד סיפר לי סיפורים על כל מיני מפורסמים שהיו עם ליקויים שונים (משה רבנו למשל).

אני מסכם שנים לא קלות בכל בחינה (!) אתם יודעים מה זה להסתדר עם חברים כשנקודת המוצא שלי היא דיסלקציה (מזל שאני טוב בכדורגל). באופן מפתיע גם אצל המורים היחס אלי נקבע על פי רמת ההישגים. אבל החלק הקשה מכולם זה הרצון הבלתי מתפשר שלי לספק אתכם. לחזור עם מבחן אחד, רק אחד מוצלח שתחייכו באמת, גם עם העיניים. ותגידו לי כל הכבוד! למרות שאף פעם לא אפילו לט רמזתם לי שזו בקשתכם, אבל אחרי כל המאמצים שלכם רציתי להחזיר לכם קצת נחת. לעיתים נדירות אפילו הצלחתי וזו הייתה תחושה מדהימה.

אני מרגיש כאילו השתחררתי ממבחן מאד מאד ארוך (12 שנה) ושעכשיו אני יוצא להפסקה לשחק קצת כדורגל - לעשות דברים שאני אוהב ויודע.

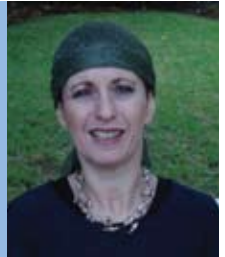
אהב אתכם

אהב אתכם ההורים שלי

בן הציונים

ד"ר חוה אנקור

מאמנת אישית חוגית מומחית במצבי לחץ ומשבר

שאלה:

שוב התאכזבתי ... גם את יום הנישואין הזה, כמו את הקודמים לו, בעלי שחך, והיום עבר עלי בעלבון ובכעס. אני מרגישה שזה מעיב עלי, ומפריע למהלך חיינו המשותפים. גם את ימי הולדת הוא אף פעם לא זוכר, כאילו אני לא קיימת. איך אני ממשיכה הלאה? יש לנו שלושה ילדים ואנחנו נשואים כבר 9 שנים.

תשובה:

אכן, קל מאד להיכנס למקום של כעס, ואני מבינה לחלוטין את האכזבה שלך. עם זאת, החל מכאן הבחירה נתונה בידייך: להמשיך לכעוס ולרטון, ולהוסיף ולמצוא כל הזמן עוד סיבות לעלבון ולכעס, (ואני בטוחה שתצליחי למצוא המון סיבות...), או להחליט שבעלך אדם טוב, ואבא טוב, ויש כישורים שהוא צריך לרכוש אותם.

במקום להמשיך לחכות ולצפות שביום ההולדת שלך או ביום הנישואין המשמש ובא, כשתכנסי הביתה "שמפניה תזרום מלמעלה, בלונים צבעוניים יהיו תלויים על הקירות ושטיח אדום מלא ורדים לבנים יהיה פרוש לרגליך...", אולי עדיף שתזכירי לו ברמז כמה ימים קודם משפטים (כבדרך אגב) כמו: "השנה ביום הולדת שלי (שהיה בעוד יומיים...) אולי נלך ל...? או: "הייתי רוצה שנצא ל...". לפעמים הפטנט הזה עובד והוא באמת ינסה להפתיע אותך, ולפעמים לא, וגם זה לא נורא.

הורים המעוניינים להתייעץ או לשתף את הקוראים במכתביהם מחזמים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור "גילוי לב"

מילה טובה
יומן משלבו תשע"א

עשרות מדרשים, סיפורי צדיקים, חידות, מושגים וטיפים שימושיים לעבודת המידות.

היומן נערך בשיתוף פעולה עם רבנים, מחנכים, מנהלי בתי ספר ומפקחים בהתאמה לילדים בגילאי בית הספר היסודי!

יומן משלבו
יומן עם ערכים

פרטים ולרכישות מרוכזות: 02-5350903 (מאיר) meir@pisrael.com • בהוצאת פרסומי ישראל ושות'

דעת ילדים

(קורסים מתוך מנטוס)

מנטוס
עושה לך טוב

ריבוע קסם והגיון

3	2	1
		2
		3

1. נשמע שהוא רוצה אח (ל"ב, י"א)

2. מלך קשה כמו אבן (כ"ז, ח)

3. הכלי המפיל של שאלה 1 (כ"ז, ח)

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

חידת השבוע

אזרח חכם וחשוב

פתרון ריבוע הקסם
מפרשת פנחס:

3	כ	ק
כ	כ	ק
ק	ק	כ

הזוכה משבוע שעבר:
תמר ברג מירושלים

תחרות הקומיקס הגדולה

אנחנו מגיעים לקו הסיום
של תחרות הקומיקס
הגדולה בנושא:
זהירות בדרכים
ובין אדם לחברו.

הקומיקס לפנכים
צויר ע"י: נעם וולף
מיטבת ההסדר בעתניאל.

אהבתם את הקומיקס?
ספרו לנו ב -
gdaat@pisrael.com
מה חשבתם על
הקומיקס ותעזרו לנו לבחור
את המנצח...

יהונתן פולארד חי

ימים
בכלא!

משמרת הזדהות ומחאה
למען שחרורו

יום שני-רביעי, א'-ג' באב 14.7-12
ברחבת גשר המיתרים בירושלים
לפרטים: עדיאל 052-8109483 לילך 052-8306912

פרסומי ישראל מתרחבים
דרושים/ות
אנשי פרסום,
מכירות ומדיה

נסיון ומגורים באזור ירושלים חובה
קו"ח לפקס: 050-8967637
או למייל: ron_12@017.net.il
נא לציין שם המשרה

ולא תוסיפו לדאבה עוד!

לרב יחיאל וסרמן

ניחומים מלב

במות עליך אמך היקרה והאצילה

נעמי וסרמן ע"ה

בבנין התורה והארץ תנוחמו

משתתפים בצערכם

פרסומי ישראל ושות' וגילוי דעת

משרד החינוך
האגף לתרבות ותרבות

ירושלים
רפ"ק
ppl pz
pplini p

"קומו ונעלה ציון..."

פריד אברהם

ואמנים אורחים

במופע קיץ חדש בבריכת השולטן

צילום: נתן שגאון

אמפיתיאטרון בריכת השולטן
ירושלים

יום שלישי,
ט"ז באב תש"ע,
(27.7.2010)

מונצח ומנהל מוסיקלי: יובל סטופל
כניסת קהל - 19:00 נעילת שערים - 19:45

מופע פותח:
אמן הכינור היהודי והאירי
דניאל אהביאל

80 הנחה
תמורת 360 כוכבי תשלובת ישראל

קרטיסים במכירה מוקדמת באתר בימות www.bimot.co.il
במשרדי הכרטיסים: בימות: 02-6237000 קסטל: 8965* ובערב המופע בקופות.

BAMA
במה הלהקה ישראלית הפקות בע"מ

ירושלים. משהו מיוחד לכל אחד!

לאור הביקוש הרב נא הקדימו את רכישת הכרטיסים

הפקה: "במה הלהקה" ניהול מופע: בימות & יואל ברקוביץ

רשת חנויות GOLD TIME מעניקה לך:

1,000 ₪
לקניית שעון
מבית פרדריק קונסטנט

מוחנה
ברכישת כרטיס
למופע ובהצגתו
בעת הקניה

FREDERIQUE CONSTANT
GENEVE

שוויצרי יוקרתי- במחיר הגיוני!

ירושלים-ראשי: קינג ג'ורג' 8 טל' 02-6255883, קניון מלחה קומה ג' טל': 02-6797985,
שדרות "אלחב" ממילא טל': 02-6252229 מודיעין-קניון עזריאלי קומה ב' טל': 08-9717161
אין כפל מבצעים, המבצע עד לגמר המלאי הקיים בחנויות הרשת.

GOLD TIME
Since 1942
גולד טיים מבית ניובאר